

Paamonim
פעמוניה
גישה אחרת של חסד

**ניצד למנוע מהנסף לברוח?
עלון הדרכה**

אפשר נך ואפשר גם אחרת...

רוב חיינו אנחנו חושבים על כסף, מוטרדים ממנו, מודאגים בעטיו, מנהלים סביבו חלק גדול מחיינו ואפילו - רבים בגללו. רובנו מנהלים מערכת יחסים רעועה עם הכסף, עתירת אי הבנות.

חיינו רוצים להבין אותו טוב יותר, לגרום לו להישאר ולא ליזול מבין האצבעות.

חיינו רוצים שהכסף יעבוד למעננו ולא שאנחנו נעבוד כל כך קשה למענו.

נשמע בלתי אפשרי? אפשרי בהחלט!

בחוברת זו תמצאו דרך ברורה וישימה המאפשרת לא רק לסגור את המינוס, אלא גם להתחיל לחסוך ולצמוח כלכלית. בחלק מהמקרים אף לא תיאלצו להיפרד מרמת החיים הנוכחית שלכם.

רוצים לדעת עוד?

לקחנו את מוקדי הצריכה העיקריים: מזון, בנקים, ילדים, וקצת על משכנתא ופנסיה ומצאנו עבורכם כללים שאם תיישמו אותם תחסכו (כלומר: תרוויחו) לפחות 1000 שקלים.

כדי לשמר אותם וכדי לקבל תמונת מצב אמיתית על המאזן הכספי שלכם, בקרו גם בפרק האחרון.

לקנות נכון

הקציבו להם מראש סכום לקנייה (לדוגמה: חטיף משותף ב 4 שקלים לכולם).

● מהו המקום הזול ביותר? כיום נקבעים המחירים על פי מיקום החנות ולא לפי שם הרשת. השאלה אינה אם לקנות ב"אלף", ב"שופרסל דיל" או ב"חצי חינם". השאלה היא באיזה אזור קונים. התשובה: במקום שיש תחרות גדולה. אם אתם רואים במרחק של רבע שעה הליכה (או 7 דקות נסיעה) מספר חנויות גדולות - שם המחירים יתגוששו ביניהם ואתם תסתכלו ותיהנו. אגב, הפער בין עלות הקנייה בחנות השכונתית לבין עלות הקנייה בחנות המרוחקת עשוי להגיע למאות שקלים בכל חודש, לאחר קיזוז עלות הנסיעה. גם כאן זכרו להיצמד לרשימה. **שימו לב! אם אתם מתקשים לעמוד בפיתויים וממלאים את העגלה גם במוצרים לא חיוניים עדיף שתקנו במכולת הקרובה.**

קניות המזון הן אחד הסעיפים המרכזיים בתקציב של כל משפחה. החדשות הטובות הן שאפשר לחסוך הרבה מאוד כסף בקניית מזון מבלי להוריד את רמת החיים באופן משמעותי.

איך?

● הגיעו לחנות עם רשימת קניות מוכנה מראש, וקנו אך ורק לפיה. איך מכינים את הרשימה? רואים מה חסר בבית ומכינים רשימה ראשונית. לפני הקנייה הבאה מוחקים מהרשימה כל מוצר שלא השתמשתם בו וזרקתם לפח. כדאי לשמור על סרטי הקופה (החשבון) מהפעם הקודמת ולפיהם להצטייד בסכום הקנייה במזומן. (מוצרים העוברים את הסכום המוקצב - אינם חוצים את סף הקופה).

● הגיעו לחנות שבעים, ללא הילדים וקרוב ככל האפשר לתחילת השבוע עדיף בשעות הבוקר. אם נאלצתם להגיע עם הילדים -

בגדים:

- קניות הבגדים צריכות להיערך על פי רשימה, בדומה לקניות המזון. איך מרכיבים את הרשימה? עוברים על הבגדים שנמצאים בבית, מודדים אותם, שמים בצד ערימה לתיקונים ורואים מה חסר.
- בגדים זולים ויפים אפשר למצוא בשפע של בזארים וגם בשוק. בבזארים אין אחדות במידות ותחת אותה מידה יש בגדים בגדלים שונים, על מנת להיות בטוחים שהגודל מתאים, הביאו מהבית חולצה ומכנסיים.
- קחו לקניית בגדים כל ילד בנפרד. כשלוקחים את כל הילדים קשה להתרכז תחת הלחץ ולקבל החלטות קנייה נכונות.
- בקניות ידועות מראש (לדוגמה: נעלי ספורט של חברה מסוימת) כדאי שתערכו סקר שוק בעצמכם, ואת הילד תיקחו אתכם רק ליעד הזול ביותר.

● השוק הוא מקום מצוין לקניית פירות וירקות. לא רק בגלל המחירים הזולים אלא גם בגלל המגוון והטריות.

● גם הבריאות וגם הכיס מעדיפים מזון מבושל ולא מזון מוכן. מוצרי יסוד זולים בצורה משמעותית: ירקות העונה, קטניות, פסטה ואורז עולים מעט (שקית אורז מלא שמחירה כחמישה שקלים מספיקה להכנת יותר מעשר מנות). מזון קפוא או מזון מוכן הינם יקרים מאוד ולרוב בריאים פחות.

● יש מוצרים הנראים זולים, אבל בסיכום חודשי הם עולים מאות שקלים; למשל: מעדני חלב לילדים, קורנפלקס, מיצים סחוסים וגבינות מלוחות. כדאי להפחית את הכמויות של מצרכים אלו. לכולם יש תחליפים בריאים לא פחות וזולים יותר.

● לכל מוצר ממותג של חברה ידועה המשקיעה רבות בפרסומו, יש קרוב משפחה אנונימי מחברה קטנה. פעמים רבות, זהו מוצר לא פחות טוב.

● אל תתרשמו מגודל האריזה, הסתכלו על הכמות הרשומה ביחס למחיר. אל תתרשמו ממילים כמו "מבצע" או "1+1" (אולי אינכם זקוקים לכמות כה גדולה של אותו מוצר). גם כאן השורה התחתונה היא כמה אתם משלמים בפועל.

● בסופו של דבר, ההרגלים החדשים משתלמים. מניסיון של משפחות שכבר עברו את התהליך אפשר לחסוך בכל חודש 500 שקלים ומעלה בקניית מזון מושכלת; ויחד עם זה, וחשוב לא פחות, להמשיך לאכול טוב.

השוואת מחירים - תגלה פערים

נוער זה שמחה, עם שותפות מלאה בכלכלת המשפחה

לשתף את הצעירים

נוער

- תנו לבני הנוער דמי כיס קבועים. חשוב שיידעו להתנהל איתם.
 - הגבילו את גובה הסכום של השתתפות ההורים בהוצאות הטלפון הנייד.
 - עודדו את בני הנוער לעבוד בחופשות.
 - בני הנוער הם חלק בלתי נפרד מכלכלת הבית. שתפו את הילדים בתהליך העובר על הבית ותנו להם למצוא פיתרונות. ולהציע במה הם יכולים לעזור בחיסכון.
- קשה לחשוב על הילדים שלנו במונחים כלכליים. הרי אנחנו רוצים לתת להם הכול, לא להחסיר מהם דבר, לפנק אותם. אנחנו נוטים לקשור פינוק לכסף, ואז מתחילות ההוצאות הבלתי מבוקרות. החשיבה שפינוק קשור לכסף היא שגויה. הוצאות בלתי מבוקרות על ילדים מובילות לסחרור כלכלי. משפחה שנקלעת לסחרור כזה לא תוכל לעמוד בהוצאות בלתי צפויות למען הילדים, כגון טיפולי שיניים יקרים, כך שבסופו של דבר היא עלולה לגרום לילדים נזק במקום תועלת.
- בפרק זה נראה כיצד אפשר לתת לילדים הרבה, ועדיין לשמור על מסגרת התקציב.

בילויים

נסיעות:

כדאי לקבוע עם הורים נוספים תורנות הסעות לחוגים, לימי הולדת וכו'. הסדר כזה הוא חוויתי לילדים וחסכוני יותר.

צעצועים:

לא תמיד הצעצוע היקר יותר הוא גם הטוב יותר. אפשר למצוא צעצועים טובים ובטיחותיים גם בבזארים. עם זאת, כדאי להשקיע (במיוחד בילדים הראשונים) בצעצועים הידועים כאיכותיים ועמידים שיחזיקו גם בשנים הבאות. אפשר להשאיל צעצועים להורים אחרים ולשאל צעצועים מהם, וכך גדלה כמות הצעצועים שהילד נחשף אליהם.

יש הרבה מאוד אפשרויות לבילויים הכרוכות בהוצאה נמוכה יחסית, כגון טיולים בטבע, ארוחת צהריים בפארק, הליכה לים, או קריאה משותפת בספר. כדאי להרבות בבילויים כאלו או לחשוב על פעילות אחרת בבית עם חברים, ולמעט בהליכה למקומות זוללי כסף כמו קניונים.

בדקו הנחות למשפחות ברוכות ילדים. בדרך כלל הן זכאיות להנחות בספרייה העירונית, בחוגים במתנ"ס ואפילו בחוגים פרטיים.

אוכל:

הרבה מאוד כסף זולג על בזבזים לקניית אוכל מבלי ששמנו לב לכך. בכל פעם שיוצאים לזמן ניכר מהבית כדאי לקחת איתנו אוכל ושתייה.

כשעורכים קניית מזון מרוכזת, כדאי לבחור עם הילדים מה הם רוצים לארוחות ולא להיגרר לקניות מיותרות של ממתקים.

להתמודד מול הבנק

זכותכם לקבל הסבר בשפה מובנת, כמו גם להתייעץ עם אנשים נוספים.

כלל שלישי: לשפוט! הבנק הוא גוף פיננסי בעל אינטרס. כשהוא מיעץ לגבי צורת השקעה, למשל, הוא מיעץ לכם גם מתוך האינטרס שלו. אל תתנו למילים המסובכות להרתיע אתכם. למדו נושאים פיננסיים ושפטו בעצמכם. איך? מתוך שיחות עם חברים, חיפוש במאגרי מידע וקריאה בספרים.

כלל רביעי: לשתף! הבנק מגלה במוקדם או במאוחר אם חלה הרעה או הטבה במצבכם, לכן יש לשקול בחיוב את שיתוף הבנק גם כשנוצרת בעיה כגון אבטלה, פיטורין, הוצאה חד פעמית גדולה וכדומה. ככל שהבנק יידע מוקדם יותר ופרטים רבים יותר, כך תוכלו גם לקבל אפשרויות מונעות קריסה. שיקול זה תקף גם לגבי משכנתאות. כאשר מתעוררים קשיים זמניים יש לטפל בהם מייד. כדי שהבנק יהיה אתכם גם ברגעים הקשים, העדיפו לנהל חשבון בסניף שבו השירות הוא טוב וקשוב.

אנחנו מתייחסים לבנקים בכבוד רב, ברצינות, כמעט בחרדת קודש. אולי זה המזגן, הריהוט המפואר, או ארשת הפנים המאופקת של הפקידים הגורמים לנו לא לפקפק, לא לשאול, ואף לא להתמקח עם הבנק.

אולם למעשה, הבנק הוא בסך הכול חנות הגובה כסף עבור מכירת כסף. הכללים הצרכניים החלים על הבנק הם כללים של כל חנות לממכר עוגיות או עגבניות.

כלל ראשון: להתמקח! ניתן להיכנס למשא ומתן על כל עמלה או אחוז ריבית שאתם מקבלים, ואם אתם לקוחות טובים ואמינים הבנק יהיה מוכן לעשות הרבה בשבילכם. אל תהססו לומר שבנק אחר מציע תנאים טובים יותר או שבכוונתכם לעבור לבנק אחר. זה משפיע. הבנק צריך אתכם.

כלל שני: לחשוף! קראו את החשבון שוב ושוב ובדקו אם לא חויבתם בעמלה שלא כדין. אם חויבתם, אפשר לבקש ביטול חיוב או החזר חלקי. אל תחתמו מיידית על מסמכים שאינם מובנים לכם.

מסגרת האשראי:

האשראי, וכמובן גבו עליה ריבית גבוהה. כיום, על פי הוראת המפקח על הבנקים, אין מכבדים צ'קים או תשלומים מעבר למסגרת האשראי. למרות שחברות כרטיסי האשראי יצרו מסלולים עוקפים המאפשרים לקיחת אשראי נוסף באמצעותן, לא כדאי להתפתות ולהעמיס על גבכם עוד אשראי, או במילים אחרות: חובות. כדאי לפעול אך ורק לפי היכולת הכלכלית שלכם. החזקת המינוס היא יקרה מאוד, וצריך לשאוף להיפטר ממנו.

משפחה צריכה לשאוף לחיות ממה שיש לה ולא לחיות מכסף שאין לה. אולם הבנקים, מתוך המניעים שלהם, מאפשרים לנו לשלם מתוך החשבון שלנו אפילו הוא כבר ריק לחלוטין, כל עוד איננו חורגים ממסגרת האשראי שנקבעה מראש. בדרך כלל נקבעת מסגרת אשראי בגובה סכום המשכורות החודשיות. בעבר נהגו הבנקים להעלים עין כשחרגנו גם ממסגרת

פנסיה:

בחוברת זו. העצה היחידה שנוכל לתת לכם היא: אתם חייבים לדאוג לעצמכם לפנסיה, ולפנסיה טובה. היום הפנסיה אינה נשלטת על ידי המעסיק, אלא נתונה לשליטתכם. ככל שהתכונן הפנסיוני הנערך על ידי הבנקים, חברות הביטוח או בתי ההשקעות יהיה טוב יותר, כך חייכם יהיו רגועים יותר.

כולנו רוצים לחשוב על עצמנו כעל צעירים לנצח, אבל המציאות מראה אחרת. איננו רוצים להזדקן, אבל מעדיפים את הזקנה על פני האלטרנטיבה. איננו רוצים להתעסק עם הדבר הרחוק הזה שקוראים לו פנסיה. זו טעות. הפנסיה היא חליפה התפורה למידותיו של הלקוח ולכן לא נוכל לתת המלצות

אמצעי תשלום

● **כרטיס האשראי הוא אמצעי תשלום ולא אמצעי מימון.** בכרטיסי אשראי כדאי להשתמש אך ורק לתשלומים שוטפים בהוראות קבע או לקניות גדולות.

כדאי למעט בקניות בתשלומים. ברוב המקרים הם נושאים ריבית, ומקשים על המעקב. במקרים קיצוניים בהם ישנה ממש התמכרות לקניות באמצעות כרטיס אשראי - מומלץ לבטל אותו.

● למרות שמנסים לפתות אותנו בכרטיסי אשראי מרובים, רצוי להשתמש בכרטיס אשראי אחד ולא להחזיק כרטיסי אשראי שונים שחלקם גם מהווים כרטיסי מועדון. כרטיסי אשראי מרובים מחייבים מעקב וניהול כספים מדוקדק יותר. כרטיסי המועדון יוצרים נאמנות עיוורת ומונעים בחינה רעננה של הכדאיות, שיש לבצע בכל קנייה מחדש.

הבנקים נותנים לנו אפשרות להשתמש בצ'קים ובכרטיסי אשראי. האם זה תמיד כדאי?

● השימוש בכרטיס אשראי או בצ'קים אינו בריא לכיס. הנייר והפלסטיק נותנים תחושה מזויפת של כסף שלמען האמת כלל אינו קיים. לעומת זאת, כשמשלמים בשטרות ובמטבעות ישנה תחושה של פרידה מהכסף. כדאי להשתמש בכסף מזומן במרבית הקניות. שיטה מומלצת עבור חלק מהאנשים היא למשוך מהבנק סכום כסף מזומן בתחילת החודש, ולחלקו למעטפות לפי נושאים. ברוב המקרים כל משיכת כספים מחויבת בתשלום עמלה, לכן רצוי למשוך בפעם אחת סכום גדול בתחילת החודש.

את הצ'ק כדין לצד שלישי. מאותה סיבה יש לרשום "למוטב בלבד" בין שני קווים אלכסוניים לרוחב הצ'ק, פעולה המונעת העברת הצ'ק לאחרים. אפשר להזמין צ'קים כאלו מודפסים מראש.

● רוצים למשוך כסף מזומן? הדרך הכדאית ביותר היא משיכת מזומן בסכום גבוה במכשיר למשיכת מזומנים - שם תשלמו את העמלה הכי זולה. אחריה בסולם העמלות: משיכת מזומן בדלפק בסניף שלכם בשיק עצמי ומשיכת מזומן בדלפק בסניף שלכם בטופס של הסניף. העמלה היקרה ביותר היא במשיכת מזומן בדלפק בסניף אחר של אותו בנק

● תשלומים: **התשלומים גורמים לאיבוד השליטה על ההוצאות** ועלולים להכניס את התקציב המשפחתי למערבולת. תשלומים אינם מתאדים ותמיד צצים ברגע הכי פחות מתאים. ניתן לקנות במזומן וללא פריסת תשלומים, גם מוצרים יקרים, אם מפרישים מדי חודש כסף - לפני הקנייה ולא אחריה. כך ניתן גם לקבל הנחת מזומן.

● אם בחרתם להשתמש בצ'קים - קחו בחשבון כמה נקודות חשובות: חובה לציין על הצ'ק לפקודת מי נכתב. אחרת, מותר למוכר להעביר את הצ'ק לאחר, ואם לא נקבל חלילה את הסחורה, נידרש לפרוע

הם לא ייעלמו. גם על תשלומים בסוף תשלמו

לקחת משכנתא

- אל תיקחו משכנתא אם ההחזר החודשי שלה עולה על 20% מסך ההכנסות שלכם. משכנתא כזו מהווה מתכון בטוח להסתבכות כלכלית.
- בלקיחת המשכנתא **השוו** בין הבנקים השונים על אחוזי הריבית, הפריסה, ותחנות היציאה. אל תתביישו לאתגר את הבנקים ולספר על ריביות טובות יותר שמצאתם בבנק אחר. זה עובד.
- המשכנתא ניתנת בדרך כלל בריבית קבועה או בריבית משתנה. כשהריבית במשק נמוכה כדאי לשקול משכנתא בריבית קבועה, וכשהריבית גבוהה - כדאי לשקול משכנתא בריבית משתנה.
- בשני המקרים, ובמיוחד בריבית המשתנה, כדאי לקבוע תחנות יציאה רבות ככל האפשר בהן ניתן יהיה לצאת ממסלול המשכנתא הקיים ללא קנס.
- ככל שהמשכנתא פרוסה על פני שנים רבות יותר, כך הסכום המשולם כריבית

רכישה בית היא הרכישה המשמעותית ביותר בחייה של משפחה. ההיקף הכספי הוא כמעט בלתי נתפס ומתחיל לרוב בכחצי מיליון שקלים. ההתחייבות כמעט תמיד גבוהה ונעשית מראש, כך שלא ניתן לתקן ולשנות את התשלום מחדש לחודש. זוהי החלטה חד פעמית המחייבת מדי חודש בחודשו, עד שהתשלום החודשי עבור המשכנתא הוא לרוב הוצאה המשפחתית הראשונה או השנייה בגודלה (אחרי קניות מזון).

אין פלא שהשאלה הבסיסית שצריכה להישאל כשמתמסדים, היא אם כדאי לקחת משכנתא ולקנות דירה או אולי עדיף להמשיך לגור בשכירות. בארץ מקובל שמרבית הזוגות קונים דירה. בעולם הגדול המצב שונה. במוקמות רבים אנשים שוכרים דירה לעשרות שנים. לא נוכל לתת כאן את הפתרון המוחלט, אולם

אם החלטתם לקחת משכנתא, חשבו על הנקודות הבאות:

● אם לקחתם משכנתא ואתם נתקלים בקשיים בהחזר המשכנתא או שהריבית במשק נמוכה יותר מאשר בתקופה שהמשכנתא נלקחה, בדקו אפשרות למחזור המשכנתא - לקיחת משכנתא חדשה בתנאים אחרים, טובים יותר, באותו בנק או בבנק אחר וסגירת המשכנתא הקודמת. כשאתם בוחנים את כדאיות הצעד הזה, שימו לב במיוחד לגובה הקנס על שבירת תכנית המשכנתא הראשונה, אם ישנו.

גבוה יותר. לכן כדאי לנסות ולצמצם, מתוך חישוב זהיר, את מספר השנים עליהן נפרס תשלום המשכנתא.

● לרוב, הריבית על המשכנתא גבוהה יותר מריבית המתקבלת מתכנית חיסכון. בדרך כלל יהיה כדאי לשבור תכנית חיסכון כדי לפרוע משכנתא. כמובן יש לקחת בחשבון את יתר הנתונים כמו קנס עקב שבירה, הריבית על המשכנתא לעומת הריבית על החיסכון ועוד.

משכנתא מעיקה? יש פתרונות מיחזור, שווה בדיקה

לחיות נכון

ההוצאות הקבועות, כמו התשלומים לשכר דירה, לגן הילדים או לוועד הבית, הן הוצאות בסכום קבוע בכל חודש. אלו ההוצאות הקלות ביותר לרישום.

ההוצאות משתנות הן הוצאות שסכומן משתנה מחדש לחודש, כגון: ההוצאות על מזון או על חשמל. הערכת הוצאה חודשית משתנה נקבעת כממוצע של הוצאות אלו בשלושת החודשים האחרונים. כדי לתקצב תיקוני רכב, כדאי לבדוק מה קרה בשנה האחרונה ולעשות הערכה על פי גילה ומצבה של המכונית.

ההוצאות הבלתי צפויות הן הוצאות שלא יכולנו לחזות אותן מראש, וכאן טמונה מלכודת אופיינית. רובנו נוטים להכניס לסעיף זה גם הוצאות רבות שיכולנו לתכנן ולהקצות להן תקציב מבעוד מועד. היו לנו 13 שנה להתכונן לבר מצווה, ויותר מעשרים שנה להתכונן לחתונה או ללימודים הגבוהים של הילדים. ידענו מראש שהמכונית שלנו עלולה להתקלקל, וידענו שיתכן ונזדקק לטיפול שיניים ולתיקונים בבית.

עוד הערה לגבי הטבלה: בחשבונות דו חודשיים כגון ארנונה, חשמל, טלפון, גז ומים חלקו את הסכום לשניים כדי לקבל תמונת מצב חודשית. אל תשכחו לחלק הוצאות שנתיות מרוכזות (כגון הטסט של הרכב) ל-12 חודשים.

עכשיו להכנסות

ההכנסות, החלק האופטימי במשוואה, מחושבות מחיבור המשכורות (נטו) של שני בני הזוג (לעצמאי - ההכנסה הממוצעת בחודשים האחרונים) עם הסכום המתקבל מביטוח לאומי (קצבת ילדים, קצבאות וגמלאות נוספות) ובמידה ויש - עזרה מבני משפחה.

להבנת תמונת המצב החודשי, נשתמש בנוסחת חישוב פשוטה: כל ההכנסות פחות כל ההוצאות.

**אם נשארו ארומה עקרון, אומיג'יש בנמא וואלא
אם נשארו ככאלי**

(הטבלה נמצאת בעמוד הבא)

עד כאן - עצות זהב שיחסכו לכם כסף. אבל אתם יכולים לעשות יותר מזה! לא רק לחסוך אלא לפתוח דלת לעתיד חדש. עתיד שבו אתם תנהלו את הכסף במקום להיות מנוהלים על ידו. עתיד שבו תוכלו להגדיר יעדים כלכליים ולהגיע אליהם.

גם אם אתם מאבדים את העשתונות מול מסמכים, ניירת וחישובים, אנו ממליצים לכם לנסות את שיטת ה"עשה זאת בעצמך" שנציג כאן. ואם לא תצליחו, אתם תמיד יכולים לפנות אלינו, לפעמונים.

הצטרפו אלינו למשימה. קחו נייר, עיפרון ומחשבון ונתחיל.

בדיקה ראשונה -

תמונת המצב החודשית: הוצאות מול הכנסות בכל חודש

בואו נדמיין לרגע שהגיע דוד עשיר וכיסה לכם את החובות. המטרה שלנו היא בראש וראשונה להביא אתכם ליציבות שלא תברא חוב חדש. איך? באמצעות טיפול בהוצאות החודשיות.

כדי לקבל תמונה עדכנית על המצב הכספי שלכם רכזו מולכם את המסמכים הבאים: תלושי משכורת, דפי חשבון, פירוט כרטיסי האשראי (גם מצב נוכחי וגם התחייבויות עתידיות), פנקסי צ'קים, הוראות קבע, משכנתא, נתונים לגבי תכניות חיסכון, קופות גמל, קרן השתלמות, פק"מים, חשבונות חשמל ומים וכו'.

בדקו את הוצאות החודשיות שלכם. היעזרו בטבלה המצורפת. הבעיה הגדולה ביותר היא לאתר לאן נעלם הכסף המזומן (ויש לו נטייה לזלוג). בדקו את הטבלה המלאה גם בחודש הבא, אבל אחרי ניסוי משפחתי קטן. במשך חודש זה, כל מי שמוציא סכום מזומן כלשהו, רושם זאת מיד בטבלה, ומציין לאיזה צורך הוציא את הכסף. תתפלאו לגלות כמה כסף יוצא על דברים שכלל לא חשבתם עליהם.

הוצאות קבועות, משתנות ובלתי צפויות
ההוצאות נחלקות להוצאות קבועות, משתנות ובלתי צפויות.

טופס הוצאות והכנסות חודשיות (ממוצע)

--	--

שם משפחה:	תאריך:
-----------	--------

הכנסות חודשיות	
סכום חודשי	הכנסות
	בעל (1) עובד ב:
	(2) עובד ב:
	אשה (1) עובדת ב:
	(2) עובדת ב:
	ביטוח לאומי קצבת ילדים
	קצבת נכות
	סיוע בשכר דירה
	מזונות
	הבטחת הכנסה
	הכנסה מנכס
	הכנסה נוספת
	עזרה מהורים
	סה"כ

סה"כ	משלימה	זכאות	*פירוט למשכנתא
			תשלום חודשי
//			מס' שנים שנותרו
//			גובה הריבית
			יתרת החוב

זמן פרעון	סכום	חסכונות
		חסכון פק"ם
		חסכונות דרך הביטוח
		קרנות השתלמות
		חסכונות סגורים
		חסכונות ילדים
		סה"כ

סה"כ הכנסה חודשית	סה"כ הוצאה חודשית
הפרש בין הוצאות והכנסות - חודשי:	
הפרש בין הוצאות והכנסות - שנתי:	

** ארנונה, חשמל, טלפון מים וגז - נא לשים לב שלפעמים החשבונות הם דו-חודשיים

הוצאות חודשיות		
מצוי	רצוי	הוצאות
		* משכנתא+ביטוח נכס+ביטוח חיים
		שכר דירה
		מיסי ישוב / ועד בית
		**ארנונה/ שמירה
		** מים + ביוב
		** חשמל
		** גז
		ביטוח לאומי (למי שלא עובד או לילדה)
		ביטוח משלים של קופ"ח
		תרופות/ רפואה
		רפואה אלטרנטיבית
		טיפול שיניים
		משקפיים/ עדשות/ תמיסה
		חינוך/ ספרי לימוד/ קייטנות
		חוגים
		שיעורים פרטיים
		** טלפון + שיחות חו"ל
		טלפון סלולרי, מס' מכשירים: ___
		ביטוחים (למעט ביטוחי רכב)
		הוצאות קבע לחיסכון
		תרומות
		מנויים
		חימום - סולר, נפט
		רכב - דלק + חניה
		רכב - ביטוחים + טיפולים
		הוצאה לפועל (רק חייב מוגבל באמצעים)
		עמלות וריביות בנקים
		מזון, חומרי ניקוי, תכשירים וכו'
		תוספת חגי תשרי / פסח
		סיגריות
		ביגוד והנעלה
		עוזרת
		בייביסיטר
		נסיעות/ אוטובוסים/ מוניות/ רכבת
		מתנות
		חופשות
		תספורת קוסמטיקה וכדו'
		תיקונים בבית/ רכישות קטנות
		שונות
		סה"כ

ובכן, מה מצבכם?

אם ההוצאות גדולות מההכנסות - אתם חייבים להיכנס לתכנית פעולה שתאתר את המקומות שבהם אתם יכולים לחסוך, ולא - תמצאו את עצמכם בסחרור של חובות. גירעון חודשי בגובה 1000 שקלים מצטבר לגירעון של 12,000 שקל תוך שנה! וזה עוד לפני הריביות... חשבו לרגע: כמה דברים יכולתם לקנות ב-12 אלף שקל?

כדי לא לחרוג מהמסגרת תיאלצו לקחת הלוואה, במילים אחרות: לשלם בכסף על קניית הכסף, וכך תיערם הלוואה חדשה על ההלוואות הקיימות. התוצאה ברורה: ההתחייבויות הכספיות שלכם גדלות.

יש שיטה לצמצם את ההוצאות.

חלקו את ההוצאות שלכם ל-4 קבוצות.

- הכרתי (ארנונה, לחם)

- נחוץ (גבינה לבנה, בגד לחורף)

- אפשרי (קורנפלקס, עוגה)

- מותרות (מסעדות ומלונות).

הערה: הסיווג הוא אישי ותלוי בצרכי המשפחה שלכם.

עכשיו מחקו את סעיף המותרות. הגעתם לאיזון? אם לא - נסו להוריד גם את הפריטים מקבוצת ה'אפשרי'.

אחרי שבחנתם את התקציב החודשי, בעזרת העצות שפרשנו לפניכם, נעבור יחד לבדיקה השנייה.

תכנית חיסכון - רק אם אין גרעון

בדיקה שנייה

התחייבויות מול חסכונות

עכשיו הדוד הדמינו יוצא מן התמונה. אתם מביטים במבט-על ובוחנים את המצב הכספי שלכם נכון לרגע זה.

מצד אחד: ההתחייבויות. כמה כסף אתם חייבים לבנקים במסגרת המינוס? כמה כסף אתם חייבים במסגרת הלוואות שונות, מהבנקים או מאנשים פרטיים? כמה כסף אתם חייבים בכרטיס האשראי בחודש הנוכחי? כמה כסף אתם חייבים בכרטיס האשראי עבור תשלומים עתידיים? סכמו את כל הסעיפים.

- **אלה הכספים שאתם חייבים.**

מצד שני: החסכונות. סכמו את כל תכניות החיסכון, המניות, הפק"מים וכו'. זאת ההזדמנות להעמיק ולברר כמה כסף יש לכם בקופת הגמל ובקרן ההשתלמות של העבודה, לפעמים מתגלות הפתעות!

ואם במקרה אתם ביתרת זכות בחשבון, הסכום הזה מתוסף כאן.

- **אלה הכספים שיש לכם.**

התרגיל החשובי הוא מאוד פשוט: הכספים שיש לכם פחות הכספים שאתם חייבים.

כמה יצא?

אם יש לכם חסכונות אבל אתם במינוס, שקלו שבירה של אחד החסכונות כדי לכסות את המינוס או להקטין אותו. **זכרו!** אתם משלמים לבנק יותר כסף, כריבית על המינוס, מהכסף שאתם מקבלים ממנו על החיסכון.

אם סך הכספים שיש לכם גבוה מסך כל החובות, אך הכספים שלכם סגורים במסגרות עתידיות כמו קרן השתלמות שתפתח בעוד מספר שנים, פנו ליעוץ פיננסי בנוגע להלוואות גישור מהבנק, מהמעסיק או מחברת הביטוח. בחלק מהמקרים כדאי לקחת הלוואה כזו כדי לסגור את המינוס והלוואות קודמות, ולהשאיר התחייבות להחזרת הלוואה אחת בלבד.

פתיחת החיסכון או הלוואת הגישור כמוהם כנטילת כדור אקמול לכאב שיניים. הם לא יעזרו אם המינוס (הגירעון) בתקציב החודשי לא ייסתם.

איך סוגרים את הגירעון החודשי?

כמה עקרונות כלליים:

- 1. תוספת הכנסה:** במקביל לטיפול בהוצאות כדאי לבדוק אפשרות להגדיל את ההכנסות. אולי שעות נוספות או משמרות לילה? אפשר להפוך תחביב (אפיית עוגות, תיקונים בבית) להכנסה צדדית נוספת. קיים מסלול דיווח למס הכנסה כעוסק פטור, המאפשר גם למי שעובד מפעם לפעם להגיש קבלה ולדווח בלי להתעסק עם יותר מדי ניירת.
- 2. התמקחות:** נקודת המוצא שלכם צריכה להיות שהחשבון המשפחתי שאתם מנהלים הוא עסק לכל דבר. אתם חייבים להתמקח עם חלק גדול מנותני השירותים שלכם כדי להשיג תנאים טובים יותר. כלל זה תקף בהחלט גם לגבי הבנקים, ספקי האינטרנט, הטלפונים הסלולאריים והכבלים או הלווין - תחומים בהם ידוע שהתמקחות, ואפילו איום בעזיבה, משיגים הנחות.
- 3. המשך מעקב:** מרגע שאתם מחליטים לעשות שינוי - אתם מנהלים מעקב ובקרה צמודים על הכספים שלכם. דפי חשבון, רישום של הכסף המזומן ורישום בספחים של הצ'קים. חשוב מאוד לעבור על פירוט כרטיסי האשראי. אתם עשויים לגלות טעויות בסכומי חיוב שהתבקשתם לשלם.
- 4. שליטה בנתונים:** תענו מהר בלי לחשוב ובלי להביט בניירות: מה ההכנסות שלכם? מה המינוס החודשי שלכם? כמה אתם מוציאים על אוכל? ועל דלק? את התשובות לשאלות אלו אתם צריכים לדעת בעל פה.
- 5. שיתוף:** מהלך כזה מצריך שיתוף של כל בני הבית. כן, גם הילדים. האנייה הכבדה תנוע קדימה בצורה המהירה ביותר כשכל הכוחות מופעלים בכיוון אחד. אין להתייחס לתהליך כאל כניסה לחיי מסכנות ואומללות, אלא לראות בו אתגר משותף לכל המשפחה.
- 6. אחרי שהתאזנתם -** כדאי לכם לסגור (בהדרגה, לאחר סיום הטיפול בכל התשלומים שהתחייבתם) את החשבון הישן ובו המינוס ולפתוח חשבון חדש ללא מסגרת אשראי. הדרך הטובה ביותר לעשות זאת היא פתיחת חשבון בבנק הדואר. בחשבון בבנק זה **נגבות עמלות**, אך יחד עם זאת לא מתאפשרת חריגה מהחשבון, ולו של אגורה אחת. חשבון ללא מסגרת אשראי ימריץ אתכם לעמוד בתקציב.
- 7. אחרון חביב:** אכן, יש פה עבודה. אתם תצטרכו מדי פעם לשבת בערב ולסכם מספרים. אבל כל שקל שתרוויחו, תרוויחו בנטו - ישירות לכיס. לא כדאי?

כיצד אנו עוזרים?

משפחות רבות נקלעות לסחרור. צעדים כלכליים לא נכונים ואי שמירה על תקציב מאוזן מובילות אותן לאוברדרפט, ללקיחת הלוואות, ולריביות שמקשות על יכולת ההחזר וכך המשפחה נקלעת למעגל קסמים שלילי.

אז עזבו!

אנחנו בפעמונים מאמינים בגישה אחרת של חסד. אנחנו מאמינים כי השינוי צריך להגיע מהמשפחות עצמן שבעזרת הכוונה והדרכה יוכלו לתקן את נזקי העבר ולבנות לעצמן עתיד חדש.

אנו לא מאמינים בתיקונים קוסמטיים באמצעות מתן תרומה כספית בלבד אלא בפיתרון הבעיה מן השורש על ידי מתן כלים להתמודדות.

לשם כך אנחנו פועלים במספר מישורים:

- הפעלת מערך נרחב של מדריכים המלווים באופן אישי משפחות שנקלעו לקשיים ומסייעים להן לבנות תוכנית הבראה בהתאם למצבן וכישוריהן. ארגון "פעמונים" מאשר מענק ו/או הלוואה אך ורק למשפחות שהצליחו לייצב עצמן וזקוקות לעזרה במעבר לדרך חדשה.
- העמדת סוללה של יועצים בכירים בתחומים שונים כגון משפט, בנקאות, ביטוח, ביטוח לאומי, משכנתאות, וכו'.
- אגף הפהמו"ן פעילות הסברה מונעת - קיום מערך של הרצאות וסדנאות לציבור הרחב על כל גווניו במטרה להדריך את הציבור כיצד לשמור על ניהול משק בית תקין ולא "ליפול" כלכלית.
- שיתוף פעולה עם מחלקות הרווחה וגורמים נוספים ברשויות המקומיות, וכן גופים בנקאיים וממשלתיים הנמצאים בתביעות אל מול המשפחות המטופלות.
- הפעלת מערך השתלמויות מקצועי למלווים.

את פאובירוסט ניתן לנצח, וזאת עובדה.

עכשיו תורכם לצלצל בפעמון.

ניתן לסייע לנו במספר דרכים:

- התנדבות פעילה כמלווי משפחות או כיועצים.
- תרומה כספית - ניהול ארגון דורש משאבים.
- הפקדה בקרן הלוואות - מיועדת למשפחות שהתקדמו בתהליך.

פעמונים ארגון חסד www.paamonim.com לתרומות: 1-800-35-10-12
מוקד מתנדבים ופניות של משפחות: טל. 02-9975577 פקס. 02-9975567

בני-ברק
Bney-Brak
שולם.P.P.
אישור 9257
להחזרות
ת.ד. 120
ג. שמואל 54100

לתרומות בכרטיס אשראי ופרטים נוספים
1-800-35-10-12

כל התרומות מוכרות לצרכי מס הכנסה לפי סעיף 46

פעמונים ארגון חסד (ע"ר 2-270-039-58)

רח' בן גוריון 22, ת.ד. 120 גבעת שמואל 54100

טל. 03-5329953 • פקס. 03-5325578

www.paamonim.com

e-mail: paamonim@paamonim.com